

Előfizetési árak:

Están vagy hához küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre . 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
 Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.
 Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.
 Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő: **Koncz Ákos.**
 Felelős szerkesztő: **Dr. Orbán József.**

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.
 Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

A század vértanui.

Debreczen, július 18.

Az európai nagyhatalmasságok féltékenykedése és huza-vonája megtermette gyümölcsét, mely örök szégyenére válik a diplomáciának és a civilizációnak. Ma már senki sem kételkedik abban, hogy nemcsak a pekingi követségek tagjait, hanem az összes keresztyéneket is halomra gyilkolták Pekingben és környékén.

A diplomáciának rójják fel mindazt a szerencsétlenséget, mely az erélyes fellépés elmulasztásából származott s a mely a huszadik század elején martyrokot adott a civilizációnak.

Valóban szánalmas látványt nyújt az a tehetetlenség, melylyel a diplomácia az események kifejlődését magára hagyta s magára vonta a történelem ítélőszékének lesújtó ítéletét, mert önző érdekek szolgálatába állott, a helyett, hogy egyesült eljárással megmentette volna a civilizáció előharczosainak életét.

A pekingi borzalmakért a diplomáciát terheli a felelősség s az ártatlanul kiontottak vére azoknak lelkét terheli, kik megakadályozták az idején való közbelépést s ezáltal

— mint a legújabb értesítések-ből látjuk — alkalmat adtak a lázadásnak, hogy kifejlődhessék s két heti elszánt ellentállás után vérfürdőt készítsen a legnemesebb emberek élete árán.

A legújabb kornak ez a rettenetes esemény örök szégyenfoltja lesz, melyet az események bármilyen fordulata, a kínai forradalomnak legteljesebb leverése s Európa győzelme többé lemosni soha sem fog.

A kínai forradalom ez újabb fordulata azonban arra készlet, hogy ne csupán a szemünk előtt lefolyt eseményeket nézzük, hanem önként kínálkozik vizsgálódásunk tárgyául, hogy a közelmúlt történetét, mint egészet tekintsük s az eseményeket logikai összefüggésükben vegyük bírálat alá.

A kínai forradalom okait vizsgálva, reá kell jönnünk arra a körülményre, hogy Európa a civilizáció terjesztésének nevében oly visszaéléseket követett el, melyeknek a mai események természetes következményei. Valahányszor az önérdék a civilizáció nevével erőszakot és jogtalanságot követett el — a történelem tanulsága szerint — mindannyiszor véres forradalmak s nemzeteket és népeket irtó gyilkos lázadások keletkeztek,

ugy hogy az ugynevezett európai civilizáció előhaladását rendszerint véryomok jelzik.

A kínai lázadás kitört az európai civilizáció erőszakoskodásai ellen s ha ma ki nem tör, kitört volna holnap; de annak a visszaélésnek, mely a művelődést és a keresztyénséget erőszakkal kívánja terjeszteni, gyászos következményei el nem maradhattak.

A történelem logikája kérlelhetetlen s a pekingi vérfürdő csak egyetlen láncszemet képez az események összefüggő sorozatában, mely arra tanít bennünket, hogy a népek és nemzetek életében mindig megtaláljuk az erkölcsi világrend törvényeit és szabályait, melyeknek megsértése elégtételt követel s büntetést hoz azok fejére, kik azt megsértették.

A kínai lázadás, mint tudjuk, nem új keletű. A kínai nép, mely természeténél fogva türelmes és rendkívül tevékeny anyagi boldogulásának munkájában, sokáig figyelmen kívül hagyta az európaiak törekvéseit. A keresztyén missionáriusok hittérítési mozgalmait iránt azonban érzékenységet mutatott s már a kantoni lázadás alkalmával kitünt, hogy a katolikus missionáriusok erőszakos térítési kísérletei

TÁRCZA.

A szép számadóné.

Számadóné takaros egy menyecske.
 Rabja lenni beh sok legény szeretne!
 Bimbón fakadt ajakának színméze
 Édesebb, mint a mennyország szépsége,

Számadónét, ha az utcán megy végig,
 Irigy szemek irigykedve megnézik.
 Gyűlölettel néz sok leány utána.
 Hogy suhog a selyem szatin ruhája.

„Hej, számadó! Nem jól van a te sorod!
 Más öleli, csókolja az asszonyod! . . .
 Mikor alszol, kisurran a menyecske!
 Mért menne ki, hogyha téged szeretne!?”

Számadónak haragtűz szemében:
 „Nem kapok én ilyen kósza-beszédén!
 A szépségét irigyelik, — azt bizony!
 Szeme csillag, termete meg lilium!”

„Hej számadó! Mikor nyílik fel szemed?
 — Így beszélnek irigyszívű emberek.
 Arravaló asszonyodnak a csókja,
 Hogy az ispán szíve tűzét előltsa?”

Számadónak gyanu kól a szívében.
 Ott tanyázik, mint vadállat, nagy mélyen.
 Semmitse szól, de viharzó kebele
 Féltékenység nyilaival van tele.

Számadóné künn áll a kis kapuban.
 „Jöjj, szerelmem! Ninesen itthon az uram!
 Jó az ispán, recseg ránczos csizmája;
 Utat jelezt mooslygó hold világa.

Együtt dobog két szerelmes kebele.
 Ajkuk csókja égő tüzrel van tele.
 Hütlén asszony fürtös fejét lehajtja
 S hü szerelmét úgy susogja az ajka.

Mint a villám rájuk tör a számadó.
 „Ispán uram, már ez aztán nem való!
 Mit tudnak itt elstutogni kettecskén!
 Nem szerethet másat az én menyecském!”

Villogó kés utat nyit a kebelbe.
 Szép menyecske törött ágként zuhan le.
 „Ha megcsaltál, piros véred bánja meg!
 Gyilkos vagyok, . . . Fogjatok el, emberek!”

Számadónak sötét börtönt nyitnak ki,
 Ott is egyre azt suttogják ajaki:
 „Hütlén volt, — másat ölelt keblére,
 Hanem azért, ha meghalok,
 Temessetek melléje!”

Szini Péter.

A debreczeni kereskedelmi iskola tanulmányi körútja.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —

Párisba és vissza.

Irta: Dr. Szántó Sámuel.

VIII.

(A kiállítás megnyitása. Az egyedüli ismerős.
 Loubet ur elvonulása. A mozgó járdá. Ünnepi hangulat. Luxemburg palota.)

Sietve végeztük be ebédünket, hogy a forduló század legnevezetesebb momentumánál, a világkiállítás megnyitásánál jelen lehessünk. A zászlódísz, melybe a város öltö-

zött, egyes középületek drapériái, — a Republique Francaise nagy kezdőbetűivel mutatták, hogy az egész város készül a nagy ünnepélyre, de azért utcái nem mutatták azt a képet, mintha a lakosság valami nagyobb jelentőséget tulajdonitana ezen napnak.

A megnyitás ünnepélye a Mars mezőn levő Salle de Fêtes-ben folyt le. A terem maga több mint 6000 négyszög méter területet foglal el és mintegy 25.000 ember befogadására képes. Köralaku terem gazdag drapériákkal, páholyokkal, erkélyekkel díszítve, menesztet Francziaország nagy mesterei vonták be allegorikus festményekkel és az egész terem ezen mai napra délszaki növényekkel valóságos kertté alakítottatott át. Csakis a hivatalos személyek, a két kamara tagjai, a külföldi képviselők foglalhattak a teremben helyet. Mi is belépő jegyeket kapván, siettünk helyeinket a kiállítás területén elfoglalni.

Óriási néptömeg állotta el a bejárati kapukat és nagy nehezen törtünk magunknak utat az elnöki palotával szemben levő Avenue Nicolas II. kapujánál, a kiállítás területére. A kép, mely előttünk föltárult, igazán megkapó. Gyönyörű virággyakkal és pázzittal szegélyezett mintegy 100 méter szélességű ut nyílik. Jobbról-balról a franczia művészetnek szánt Grand Palais és Petit Palais között jutottunk a páratlan szépségű Paul Alexander III., Páris ezen legelegánsabb hidjára, mely egyetlen hatalmas íveiben (1075 m. nyílással) karolja át a szép Szajná, (de azért nyomába sem lép a mi budapesti Dunánknak). — A hidféket korinthusi oszlopokon nyugvó négy pylon

veszedelmes jellegű visszahatást idéztek elő. A katolikus missionáriusok ismeretes szívósságuk s halált megvető bátorságukkal azonban ügyet sem vetettek e visszahatásra s folytatták működésüket. A következmények megmutatták, hogy a hittérítés sem számolt eléggé a kínai nép jellemével és szokásaival s hogy az a nép, mely eddig öntudatára nem ébredt, régi gondatlanságával s közönyével felhagyva, vallásának és intézményeinek védelmére kelt s alig tehető fel, hogy egyhamar lecsillapodjék. Az erőszakos hittérítési törekvések erőszakot találtak magukkal szemben s nagyon sok idő fog eltelni addig, míg Kína ismét alkalmas talaj leendő a missionáriusok számára.

A kínai forradalom tehát nem egy véletlen esemény eredménye, mely a mily hirtelen jött, oly gyorsan és nyom nélkül fog elmúlni.

Ez oly vihar, mely a régóta összegyűlt villamosság tüzeit ontja ki magából s mely pusztít és rombol és elsöpör mindent, mely elibe áll egy 400 milliónyi nép dühének pusztító erejével.

Az európai diplomáciának immár végzetessé vált hibája az, hogy előre nem látta az orkán keletkezését, hogy nem sietett biztos révpartra huzni hajóját addig, míg a vihar teljes erejéből ki nem tört. Ez a rövidlátás ezerek életébe és teméntelen pénzáldozatba került és fog kerülni Európának s a civilizációnak örökre szégyene marad, hogy akkor, midőn legjobbjainak megmentéséről a messze idegenben

érdekeiért küzdők életéről volt szó, az önérdék szavára hallgatott, s a rut önzés ezer és ezer nemes lelket avatott a huszadik század vértanuivá.

A biztosítási ügy reformja. A biztosítási ügyről szóló törvényjavaslatot illetőleg az igazságügyi miniszteriumban most befejezett tárgyalás folyamán figyelembe vették a biztosítási köröknek a szaktanácskozáson felhozott néhány kifogását, de a javaslat elvi intézkedésein semmit sem változtattak. A javaslat alapelvei megfelelnek a magyar liberalis tradícióknak és — ellentétben az ugynevezett engedélyezési rendszerrel — a biztosító társaság működésének megkezdését, függetlenül a közigazgatás szabad mérlegelésétől, bizonyos törvényben meghatározott előfeltételekhez fűzik. Mégis igen jelentékeny a különbség az eddigi állapottal szemben a biztosítási társaságok alapítását és megtelepedését illetőleg. Az alaptőkéül eredetileg minden üzletágra követelt egy millió korona biztosítási alapot a végleges szövegezésnél lejjebb szállították. A javaslat legnagyobb újítása az állami biztosítási hivatal létesítése széles hatáskörrel s bírságoló joggal is. Nagyon fontos a javaslatnak az a rendelkezése, hogy a díjtartalékot az állampénztárba kell beszolgáltatni. E tőkétet felerészben magyar állampapírokba kell befektetni. A szaktanácskozás által felhozott okok figyelembevételével az ügynökökre vonatkozó intézkedéseket módosították, a mennyiben az ügynökök nem tekintenek, mint eredetileg tervezve volt, a vállalat kereskedelmi meghatalmazottjainak, hanem egy oly meghatalmazás alapján működhetnek, melynek lényeges tartalmát a törvény állapítja meg. Végül megemlítendő, hogy a külföldi társaságok teljesen egyenlő elbánásban részesülnek a belföldiekkel és hogy a törvényjavaslat több évi határidőt enged a már létező és működő intézeteknek arra, hogy ügykezelésüket az új rendelkezéseknek megfelelően átalakítsák. Bizonyos tekintetben kivételeket statuál a létező biztosító intézetekre nézve. Nevezetesen elrendeli többek között, hogy a díjtartalékba be-

fektetett értékpapírok nem egyszerre, hanem több éven át fokozatosan cserélendők ki az állami járadék-kötvényekkel. Azoknak a társaságoknak, a melyeknek díjtartalékai a törvény életbeléptetésekor ingatlanokba és jelzálogkölesönökbe vannak befektetve, az ilyen befektetés tilalma alól való kivételk ép megengedik, hogy jövőre is ingatlanokba és jelzálogkölesönökbe fektethessék be tőkéjüknek 25 százalékát. A törvényjavaslatot mindjárt az őszi ülésszak kezdetén az országgyűlés elé terjesztik.

Vidéki színészet. A Budapesti Közlöny tegnapi száma Széll Kálmán miniszterelnök következő intézkedéséről ad számot:

„A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök gróf Festetics Andort a vidéki színészet országos felügyelőjévé nevezte ki.”

A hivatalos lap egyidejűleg, ugyanevak a vidéki színészet ügyében, Széll Kálmán miniszterelnök következő, valamennyi törvényhatósághoz intézett körrendeletét is közli:

„A vidéki magyar színészet erkölcsi és anyagi jólétének előmozdítására, művészi színvonalának emelésére irányuló törekvésekben szükségét éreztem egy oly szakközeg közreműködése biztosításának, a ki a helyszínén szerzendő tapasztalataival, szakértelmével e kulturális feladat megoldását elősegíteni képes leendő.

Ez okból tartottam indokoltnak a vidéki színészet országos felügyelőjének állását szervezni, a mely állásra gróf Festetics Andort, a budapesti Nemzeti Színház volt igazgatóját, neveztem ki.

A színészeti felügyelő feladatai közé tartozván a vidéki színészet működésének megfigyelése, ellenőrzése, kötelességévé tetetett, hogy a vidéki szintársulatokat bizonyos időközönként meglátogassa s a tapasztalatokról javaslatok kíséretében hozzám jelentést tegyen.

A vidéki színészet országos felügyelője hivatásos kötelességének teljesítésében nem nélkülözheti a törvényhatóságok s különösen a színügyi választmányok és ama tisztviselők támogatását, a kik a színügyek intézésében részt vesznek.

disziti, melyek magas talpazatán egy-egy ülő szobor alak Franciaország négy legfontosabb történelmi korszakát (középkor, ujkor egyfelől, renaissance és XIV. Lajos kora másfelől) jelképezik. A hidra feljutván, a Szajna két partján huzódó gyönyörű palotasorok, előtünk pedig az Esplanade des Invalides-on végig huzódó remek kiállítási épületek. A szemhatárt a szemben levő Dôme des Invalides magas arany kupolája zárja be.

A hosszú kocsis uton két felől katonaság áll sorfalat. A meglehetősen darócyszerű vörös nadrág és hosszú kék kabátba öltözött, tartásában is inkább hanyag gyalogság, nem igen tetszett a mi elegánsabb parádé uniformishoz és feszes tartáshoz szokott szemünknek. Tiszt aránylag feltűnően kevés volt a katonaság mellett. A tulsó hidfőnél a gárda lovasság hátraesüggő lófarkas sisakjaikkal már festőiebb látványt nyújtottak. Lent a Szajna alsó rakodóján francia nemzeti színű drapériákkal díszített kikötőhely látszik, a hol az elnököt és kíséretét hozó állami hajó fog kikötni. Érthető kíváncsisággal és érdeklődéssel néztük a gyönyörű képet, a két partot elfoglaló óriási néptömeget. A Szajna is élénk a forgalom, a kis hajók ezrével szállítják a kiállítás területére már nem jutható kíváncsi tömegeket. — Ösztönszerűleg kerestünk egy-egy ismerős arcot, füleinket néhanéha meg is üti egy magyar szó. Egy ismerősünk még is akad, ezt is nagy örömmel fogadjuk: nagy plakát az, mely a Hunyady János keserűviz csodálatos hatását hirdeti.

De most ágyuk dördülése jelzi, hogy a megnyitás világtörténelmi jelentőségű pillanata elérkezett. Nagy mozgolódás a tömeg-

ben, az éljenzések távoli mora jelzi, hogy az elnök hajóra szállt és csakugyan nemsokára a Pont des Invalides ivete alól feltűnnek az első hajók, melyek az elnök közeledtét sejtetik. Az első hajó a világ minden részéből összesereglett hírlapírókat hozza, de utána nemsokára felbukkan a piros, fehér, kék színekkel díszített állami hajó, a köztársaság nagy embleme-jával, árbozán hatalmas trikolor leng. Alattunk szállnak ki egymásután Franciaország mostani vezetői, most feljutnak a szönyegekkel borított lépcsőkön, a katonaság tiszteleg, a zenekar a Marseillet fujja, de legnagyobb bámulatunkra, a nálunk megszokott nagy örömrivalgás helyett, bizony meglehetősen csendes hallgatás hallszik és előtűnik vonul a rendőrség kordonja után az állam elnöke Loubet, Millerand és Waldeck-Rousseau, a kormány mostani elnöke, utána sűrű tömegben a tábornoki kar, a külföldi hatalmasságok festői csoportozatban, közöttük is feltűnik a mi kormánybiztosságunk főbbjei magyar díszöltönyükben.

Bejártuk most a kiállítás területét. A Rue de Nations pavillonjait néztük, melyek azonban, a kisebb államokét kivéve, még készületlenek voltak. Ezen tekintetben mi is a nagy hatalmasságokhoz csatlakoztunk. A magyar pavillon épületesoportján is hatalmas nemzeti zászló lengett, jelezvén hazánk külön államiségét. A mozgó járda segítségével a kiállítás másik területére jutottunk, mely a Marsmazó és Trocadero közötti óriási területet foglalja el. Középen a hatalmas Eiffel, ezen 276 méter magasságu toronyóriás, melytől jobbra a domboszerű magaslaton félkör alakban épült tornyos Trocadero palota emelkedik, vele szemben az Eiffel, másik oldalán pedig az

iparpalota hosszú két szárnyát összekötő mesterséges dombra emelt Chateau D'Eau zárja be a képet. Ennél fontosabb látványt képzelni nem lehet. Körülöttünk a száz meg száz alaku tornyok erdeje, a készülő óriási globus széllengette vászondíszői, a messziről látható óriási kerék, a Trocadero aljában levő algiri, indochinai, dahomei, sudani és senegáli házikók és pavillonok színes lakóival, oly bizarr képet nyújtanak, melytől megválni igazán nehéz.

De milyen változás tegnap óta. A hol tegnap még törmelék és kavicsok között gázoltunk, ma rendezett aszfalt-utak vannak, melyeket gyönyörű — egy éj alatt oda varázsolt — virágágyak és bokrok szegélyeznek. Szép zöld pázsit fedi a mesterséges domboldalt, tetejében a Chateau D'Eau óriási vízesésével, melynek vizugarait a mögötte levő Palais de L'Electricité villamfénye fogja szivárványszínűvé varázsolni.

A pavillonok belseje természetesen még befejezetlen. Sok helyütt még a padolat is hiányzik, csak a hol az elnök vonult el, oda hevenyésznek hirtelenében egy kis kiállítást. Ezen az uton igen szép volt a magyar államvasutak rögtönzött kiállítása, melyet ő Felsőge márvány mellszobra díszített.

A kiállítás egyes osztalyaiban zászlók és feliratok jelzik azt a helyet, melyet egy-egy nemzet fog elfoglalni. Fel-feltűntek ami nemzeti színű lobogóink is és már akkor konstatálhattuk, hogy hazánk méltóan és szépen lesz képviselve a nemzetek nagy versenyében.

Késő este indultunk hazafelé. A kiállítási területen ezer meg ezer csillagként gyúltak föl a villamos-lámpák, bent a városban is fényárban tündökölt egy-egy középület, különösen a Szajna partja volt szé-

Bizalommal fordulok ennél fogva a törvényhatóságokhoz, hogy a színészeti felügyelőt a vidéki színészet fejlesztésére, bajainak orvoslására irányuló tevékenységében a kulturális cél érdekében készséggel támogatni fogja.

Budapest, 1900. évi július hó 11-én.
Széll s. k."

A felekezeti surlódások megszüntetésének lehetősége.

Debreczen, július 18.

(D.) Hogy a szabadelvű párt kebelében van-e viszály, nincs-e viszály, — ezzel a kérdéssel itt nem foglalkozunk. Ha van? Majd elintézik az okosak. Ha nincs? Annál jobb. Azt a magyar közmondást tartjuk: „Aki haragszik, az békül.” — Arra tehát, hogy a szabadelvű párt belsejében előfordulható nézeteltérések, avagy neheztelések szunyogait tulkokká fujjuk s azokkal feleselgessünk, akik a madarak röpkéséből s a szellő által összekongatott ezintányérok zengéséből az apostolok oszlását szeretnék kijövendőlni, nem vállalkozunk. Van nekünk annál sokkal komolyabb megbeszélni valónk.

Az országra nézve nagy horderejű és nagyfontosságú dolog, sokkal nagyobb, mint gondolnók, hogy a még csak eszméletileg létező katolikus autonomia is züllő félben van, — mert nem akarják a püspök urak! A püspök urak nem akarják magukat a világi elemek ellenőrzésének alávetni, nem akarnak az ő hierarchikus és autokratikus váraikon rést nyitni, sokkal kényelmesebb lévén minden ellenőrzés nélkül képezni az államot az államban. Eddigi viselkedésük is csak mókázás volt, adták az autonómiáért lelkesedő szinpadí szerelmes szerepét, a kullisszák megett azonban az autonomia lehetőségének megbuktatásán munkálkodtak. Oly követelésekkel és javaslatokkal álltak elő, melyek teljesen az ő kezükbe szolgáltatták

volna a magyar katolizmus szellemi ügyét az anyagival együtt s akkor lett volna még csak jó világ, néppárti korteskedés és felekezeti üldözés. Nagyon megfogható tehát a beavatottak azon vélekedése, hogy a kormány a püspökök kelepezejének föl nem ülhet és javaslatokat el nem fogadhatja. Az autonomia létre nem jövele pedig annyi, mint a felekezeti villongások létrejövele. mert a protestánsok a klerikalizmus felekezeti dühének fékezését, csakis az autonomia világi elemeinek ellenőrzésétől várhatták.

Az az akció és korteskedési bucsujárás, melyet a néppárt a Dunántul már is elkövet, egy cseppet sem arra való, hogy a protestánsokat megnyugtassák. Kár, hogy arra a forrásra, melyből ezek fakadnak, a néppárt viselkedésére kellő figyelmet nem fordítunk. Hadd tudják meg legmagasabb helyen is, hogy a felekezeti villongások indító okai honnan erednek. Mert vonja be a néppárt a felekezeti lobogót, hagyjanak föl a jezsuiták a felekezeti bujtogatásokkal és meg vagyunk győződve teljesen, hogy a protestánsok még csak fejük bojtját sem mozdítják és örülni fognak rajta, ha békében hagyatnak. De a míg a néppárt élén a felekezeti zászló lobog; a míg Majláth püspök Erdélyben vándorapostoli szerepet játszik, jelszavakat hallat, melyekre az egész ország ultramontánai figyelnek, addig hiába állítják, hogy a protestánsoknak az aggodalomra semmi okuk, hiába itélik el a felekezeti surlódásokat, mert ha igazságosak és részrehajlatlanok akarunk lenni, nem követhetjük a protestánsoktól, hogy a míg ők az ultramontánizmus ily viselkedését látják, fejüket strucz módjára a homokba dugva várják, a míg a vihar el nem vonul, de a mely vihar homokja alá kerülhetnek.

A néppárt akciója ma már nem politikai, hanem felekezeti akció is és veszedelem. Csakis a vak nem látja, hogy a nép

párt az ő politikai színezetével mit akar elérni, hová ezélez, hogy a parlamentbe egy erős katolikus pártot akar bevinni, ami Németországban nem baj, mert ott a katolizmus elenyésző kisebbség és vallás fenntartása szerepiésének lehetősége ki van zárva, de Magyarországon a nagy többséget a katolikusok képviselik s ha bárá független katolikus intelligenciától felekezeti állásfoglalások nem várhatók, egy erős kath. párt az országgyűlésen mégis felekezeti veszedelem lenne: ami előtt hogy a protestánsok szemet hunyjanak, méltánytalan óhajlás.

Elég szép már maga az, hogy a protestánsok vezérférfiai, egy protestáns néppárt szervezésétől elálltak és nem tartják opportunusnak. Ez a tény elég bizonyíték arra, hogy ők a harcra nem keresik, hanem kerülnek és higgadt hazafias gondolkodással, várakozó állást foglalnak; mindazonáltal nem azt jelenti, hogy a néppárti szereplők a protestánsokat teljes téletlenségre és zsebbedugott kezekre lássák kárhóztatva.

Szóval, aki azt akarja, hogy Magyarországon a felekezeti villongások kikerültesse, hasson oda, hogy a néppárti lobogó bevonassék és a jezsuita izgatás megszüntessék. A nélkül a felekezeti surlódások elitése pusztaban elhangzó szó. Aki ellenséget lát maga előtt, az fegyverkezik, akit megtámadnak, az védekezik, ha pedig nem teszi és leigáztatik, megérdemli sorsát. Így méltóztassanak megítélni a protestánsok mozgólódását és mindjárt más színben tűnik az föl a közvélemény előtt.

Hogyan lehet meggazdagodni!

Vanderbilt Kornél a napokban a filadelfiai Baldwin Locomotive Works gyárban felolvasást tartott egy saját találmányu új készülékéről, amelylyel a lokomotivokon sok tüzelő anyagot lehet megtakarítani.

Előre kell bocsátanom, hogy daczára a rossz üzleti viszonyoknak, az általános pangásnak és ijesztő pénztelenségnek, sokkal több a gazdag ember, mint mi gyarló észszel hiszszük. Nemesak a nagybirtokos, nemesak a milliomos, nemesak a virilista gazdag, hanem van egy csomó ember (alulírott nem tartozik közéjük), aki csak titokban gazdag. Nem akarja, hogy tudják, mennyi a pénze, mert először is megadóztatják, másodsor megpumpolják, harmadszor — kabalája, hogy titokban legyen gazdag.

Most már áttérhetünk arra az általános érdekű témára, arra a nagy élet-titokra, hogyan lesz a szegény emberből gazdag ember? (Aki nem akar meggazdagodni, egyszerűen lapozzon tovább s ne olvassa el ezeket az utbaigazitásokat.)

Az első mód — az óvatosság. Az ember jól választja meg a szüleit és a beces rokonságát. Bele kell születni a vagyonba, mint nagyon sok ezer ember a tuberkulózisba beleszületik.

Ez a legbiztosabb és legkényelmesebb mód.

A másik az, hogy burokban kell születni. Közös háztartásban kell élni Fortuna istenasszonyval. A többi aztán ennek az istennőnek a dolga. Ő gondoskodik róla, hogy a valami, amihez hozzányulunk, az aranyvá váljon. Ő intézkedik, hogy az osztályorsjátékon két koronával százezer forintot nyerjünk s az új villamos vasutakat épen arra tereljék, ahol mi olesó telket vásároltunk. Szerenese kell, szóval, ez a második mód.

Az igazi a harmadik: tehetség kell a gazdagsághoz épu, mint a darab-

pen világítva, és még egyszer hátra nézve kocsinról, magasan kiemelkedett a kiállítás óriási területéről mint égbe meredő tűzlétra az Eiffel megvilágított tornya, melynek legfelsőbb csucsairól villamos reflektor szórja fényét.

Április hó 15-én husvét vasárnapja volt. A föltámadás ünnepét ülte a természet is, az emberiség is (együtt ünnepelték az izraeliták is). A nagy világváros zaja közepette is éreztük a vágyat, hogy mindegyik imádjá e nagy napon a maga hite és vallása szerint azt a lényt, a ki mindnyájunk szerető atyja. Felekezetek szerint vittük tehát tanulóinkat templomba. A katolikusok a Notre-Dame és Madeleine-t látogatták, a reformátusok a Rue de Louvre-ban levő Oratoire-t keresték föl, mely előtt a huge-nották hősléku vezére, a Szt.-Bertalan éj egyik vértanuja, Coligny admirális emlékszóbra van. Az izraelitákkal pedig a Rue de la Victoire-ben levő templomba mentünk, melynek egyszerű, de díszes belsejének nagy izezetén ott ragyog a francia felírás: „Mind-den népek Téged dicsőítenek.”

A délutánt ismét a kiállítás területén töltöttük. Ifjuságunk a már megnyitott látványosságokat nézték a Vieux Paris és Rue de Paris bohóságait, mások az Eiffel-tornyba emelkedtek és már késő este verődött össze a társaság, mely különböző járműveken, hűlőbűző akadályokkal küzdve fáradtan és kimerülve érkezett haza.

De ezen mozgalmas délutánon, a mikor a főváros százazrei lepték el a kiállítás területét és a különböző járműveket, ismét volt alkalmunk a nép önfegyelmzését bámulni. A százakra menők, kik a végállomásokon, vagy átszállóknál az omnibust várják, a legnagyobb türelemmel vannak,

míg a kocsi vezető az előre váltott számokat kiáltja. Sehol semmi tolongás, semmi erőszakoskodás, maga a közönség torolná meg leginkább az ilyen rendbontást.

Április 16-án ismét folytattuk tanulmányozásunkat a Szajna balpartján. A Palais Luxembourg-ba siettünk, melynek gyönyörű kertje és mügyüteményei kötötték le figyelmünket. A kupolás palotát, melynek homlokzata majdnem 90 méter, eredetileg Medici Mária építette, ifjabb fia a Luxembourgi herezeg részére. Mint Páris valamennyi középületének, ennek is változatos volt a sorsa, fényes udvari életet, zajos ünnepeket, kicsapongó mulatságokat látott e palota. De csakhamar eltűnt a fény, a zaj, hogy azt a forradalom foglyainak néma esendje váltsa föl. Most a senatus tartja e palotában üléseit, melynek félkör alakú üléstermék kiváló államférfiak szobrai díszítik. Mügyüteményei ritkítják párjukat.

A Luxembourg-ból visszatérve, a szintén görög stílyű Odeon színház mellett haladtunk el, mely most a Théâtre Français hajléktalanvá vált művészeit fogadja be. Közéleben Ney tábornok, Napoleon ezen legkiválóbb tábornokának szobrát láttuk, kit a reakció XVIII. Lajos alatt e helyen föbelővetett.

Kocsikra ülve elhajtattunk a Mont-Marte lejtőjén elterülő Buttes Chaumonts tündérvilágába, mely mesterséges grottáival igazán meglepett. Onnét gyönyörű kilátás nyílt a Mont-Marte tetejében, Páris legmagasabb pontján emelkedő Sacré-Cour hatalmas templomára és a hegy lábánál elterülő nagy városra.

(Vége köv.)

íráshoz, a lovagláshoz, a kártyához és a politikához.

Akinek talentuma van a gazdagsághoz, minden dolgot egészen másképp fog meg, mint teszem e sorok írója és e sorok olvasói. Az igazi tehetség a sonka esonttal is centrumot talál, a hétköznapi ember a Manlicherrel is a czél mellé lő.

Lám, Vanberbilt Kornél, ha drótosót-nak születik, akkor is milliomos lesz. Ennek az urnak polgári számítás szerint hatszáz millió forint vagyona van s ha az Isten megsegíti, még tizszer ennyit örököl. Hatszáz millió forint annyi pénz, hogy egyszerűen meg lehet tőle bolondulni. A mai szük világban is legalább huszonöt milliót kamatozik évenként.

Akinek huszonöt millió évi jövedelme van, abba szokott beleöszülni, hogyan költse el ezt az embertelen sok pénzt. Mi mindnyájan kétségbeesnénk a sok sikertelen kísérlet miatt.

Vanderbilt urnak pedig közben attól fáj a feje, hogyan kellene egy lokomotívot olyaténképp felszerelni, hogy az minden órában egy negyed fillér ára tüzelőszert megtakarítson.

Lám, így lesz a gazdag ember! . . .

. . . Most már tudjuk a módját. De azért csak ide azzal a hatszáz millióval, s majd meglátjuk, hogy ki tart felolvazást a tüzelésről a Baldwin Locomotive Works gyárában?

— r.

A kínai forradalom.

— Express-tudósítás. —

Budapest, július 17.

Ez idő szorint a mennyei birodalomban három helyen folyik a háború, a nélkül, hogy az meg lenne üzenve. A legborzalmasabb csatahely Peking, hol az európaiak több heti hősi ellentállás után egytől-egyig fölkonzoltattak; a második Tien-Csin, melyet, ha a ma érkezett táviratoknak hinni lehet, a szövetséges csapatok tegnap nagy áldozatok árán elfoglaltak; végül a mandzsuriai tartomány, melynek különböző pontjain már heves csatározások folytak orosz és kínai csapatok között.

Az a remény, hogy a boxerek lázadása lokalizáltatni fog, nem valósult meg. Most már utban vannak a déli tartományok felé is, hol az európaiak legalább eddig biztonságban voltak. A bizonytalanság azonban itt is oly nagy foku lett, hogy Port-Arthurban az oroszok jónak látták a pénzt és pénzértéket biztosabb vidékekre küldeni.

A kínaiak vakmerősége napról-napra nő. Az Amuur folyó mentén feltartóztattak egy orosz gőzöst és közölték a hajó parancsnokával, hogy jó lenne, ha a hajózást egészen beszüntetnék. Mikor ezt az orosz hajókapitány megtenni vonakodott, ágyúkkal támadták meg a hajót. Az ellenségeskedés tehát már egészen nyílt.

Az első siker, melyet a Kinában levő szövetséges csapatok elértek, Tien-Csin elfoglalása lenne. Az angol külügyi államtitkár, Brodrick, maga tett erre vonatkozólag jelentést az angol képviselőházban, elmondván, hogy a nemzetközi csapatok valamennyi tien-csini erődöt elfoglalták. Ez a győzelem a kitűnően szervezett kínai csapatok felett igen drága volt. A tudósítások még nagyon hiányosak, de már eddig is konstatalható, hogy a szövetséges csapatok veszése igen nagy.

A külföldi lapokat ennyi vér láttára a bosszúvágy uralja. Berlin, London, Páris sajtója bámulatos egyetértéssel követeli Kína megalázását. Oly borzasztó büntetést

követelnek, mint minő borzasztó volt a kínaiak tette.

Csak hogy a bosszúért való kiáltások nem hallgattatják el a szemrehányásokat. Akadnak vélemények, melyek azt állítják, hogy az európai presztízst, de főleg a sok ártatlanul kiöntött európai vért meg lehetett volna menteni, ha a hatalmak nem lettek volna annyira érzékenyek parciális érdekeik megvédelmezése körül. De sem a panasza, sem a bosszu nem támasztja fel a holtakat.

A jelen pillanat kötelességeket ró a hatalmakra: Megmenteni még Kinában azokat az európaiakat, kiket a sors különös kegyelme eddig életben megtartott.

HIREK.

— **Teljes tanácsülés.** Ma délelőtt teljes tanácsülés volt a városbázán Degenfeld József gróf főispán elnöklésével, melyen a júliusi közgyűlés tárgysorozatát készítették elő.

— **A kórház új segédorvosa.** Degenfeld József gróf főispán dr. Kozma Jánost kórházi segédorvossá kinevezte.

— **A főispáni titkár távozása.** A belügyminiszter Viczián István dr. belügyminiszteri fogalmazót, főispáni titkárt szolgálatára a belügyminiszteriumba rendelte. Az új főispáni titkár kinevezése után Degenfeld József gróf főispán felmenti állásától Viczián Istvánt.

— **Személyi hir.** Ferentzy Bertalan landechi prépost, szabolcsi főesperes és nagykállói plébános testvérének, Ferentzy Elek főszolgabírónak látogatására városunkban időzik.

— **Számonkérőszék.** Debreczen sz. kir. városnál az 1900. évi II. számonkérő, szék napjaul Degenfeld József gróf főispán július 31-ik napjának d. e. 9 óráját tüzte ki.

— **A katonabeszállásolás és a katonaváltásdíj eltörlése.** Súlyos tehertől szabadul meg rövidesen városunk lakossága. Évszázadok óta történik az, hogy az átvonuló katonaságot, jelenben pedig azokat a tartalékosokat, kik a laktanyákban nem férnek el, a város lakosságánál szállásolják el. Most még csak hagyján, mert pár napig van elszállásolva a katonaság, de a régebbi időben hónapokig, sőt évekig a lakosság nyakán volt a katonaság s nem volt meg az a fegyelem, mint ma s így amellet, hogy teher volt a lakosságra, másrészt sok alkalmatlanságot, kellemetlenséget okoztak. Hogy milyen súlyos teher volt ez régebben, igazolja az 1737. évi városi tanácsi jegyzőkönyv is, melynek 354. lapján olvashatjuk, hogy a tanács rendeletet adott ki, mely szerint „minden gazdálkodó, akinek istállója nincsen, a jövő októbernek első napjáig alkalmas istállót építsen, legalább két lóra valót, az tehetősebb gazdák pedig három vagy négyre valót, olyant, melyben a német ló kényelmesen tartathassék. Akik engedetleneknek találtnak, azoknak ház után való és béres földek elvételnek, borok csapszékre be nem vétetik, semminemű épültre fa vagy vessző nekik nem adatik”. — Ma már nincsenek ilyen szigorú rendeletek, de mégis a katonabeszállásolás nehéz teher volt a lakosságra. A katonatartási váltásdíjat is azok fizették, kik nem akarták, hogy az átvonuló vagy póttartalékos katonák alkalmatlankodjanak. Most a tanács mindezen segíteni fog. Végképen megszünteti a katonabeszállásolást s a katonatartási váltásdíjat. Oláh Károly katonaugyosztályi

tanácsnok terjesztette azt az üdvös jelentést a tanács elé, hogy szüntesse meg — a lakosságra nézve — ezen súlyos terheket. A tanács legutóbb tartott ülésén foglalkozott ezzel a jelentéssel. Elhatározták, hogy az ugyanis csekély bevételt nyújtó katonatartási váltásdíj fizetésétől a lakosságot megkíméli s a beszállásolás terheitől is megszabadítja. A katonatartási váltásdíj eltörlésére nézve legközelebb javaslatot terjeszt a közgyűlés elé. A katonabeszállásolás terheitől pedig úgy szabadítja meg a lakosságot, hogy a Salétrom laktanyát (jelenleg üresen áll) az átvonuló és tartalékos közös hadseregbeli legénység számára használat végett átengedi. Természetesen, jelenlegi állapotában ennek a czélnek nem felelne meg, e végből utasítja a mérnöki hivatalt, hogy javíttassa ki, illetőleg alakítsa át s az erre vonatkozó terveket haladéktalanul szeptember 10-ig elkészítse. Még azt is kimondotta a tanács, hogy ha a laktanya netalán szűknek bizonyulna, még barakokat is építtet a szomszédságban. Ezek a munkálatok körülbelül 20.000 koronába kerülnek s a tanács 2 év alatt óhajtja fizetni, evégből utasítja a főszámvévőt, hogy a jövő 1901. évi költségvetésbe a rendkívüli kiadásokhoz e czélra 10.000 koronát vegyen fel. Azt hisszük, a tanácsnak ez az előismerést érdemlő cselekedete örömet kelt a lakosság körében.

— **A népszámlálás elrendelése.** Hegedüs S. kereskedelmi miniszter legközelebb körrendeletet bocsátott az összes törvényhatóságokhoz, melyben az 1900. évi népszámlálás megejtésére határidőül 1901. évi jan. 1—10 ig terjedő időt határozta meg s az általános intézkedések megtételére szólítja fel a törvényhatóságokat. Figyelmezteti azokat, hogy már most tekintettel legyenek a városoknak és községeknek az 1901-dik évi költségvetési előirányzatában a várható népszámlálási kiadásokra. A renDELETEH mellékelve van egy utasítás is, a népszámlálás megejtésére vonatkozólag. Számlálóbiztosnak kinevezhető: tanítók, tanárok, lelkészek, nyug. hivatalnokok, értelmesebb gazdák stb., de körjegyzők, anyakönyvvezetők, orvosok, lehetőleg mellőztessenek. Tanítók kötelesek a számláló-biztos megbízást elvállalni s a megbízásnak eleget tenni. A számláló-biztosok díjaztatnak: I. díj 3 kor., II. díj 4 korona, III. díj 5 s a IV. díj 6 koronával.

— **Meglopott kofaasszony.** Nagy Jánosné asszonyom az új vásátorok egyikében árulgat s kellő szorgalommal rakja élére a garasokat. Tegnap azonban valamelyik szemes tolvaj megnevezte, hogy pénz van a sátorban s mikor Nagy Jánosné pár percze kilépett a sátorból, eltolvajlotta a 35 forintnyi összeget. Később egy katona a Batthyányi-utczán egy kosárkát talált, melyben 30 forint volt. A derék megtaláló felvitte a pénzt a bűnügyi osztályhoz, hol kiderült, hogy a talált összeg Nagy Jánosné ellopott pénze, melyből már öt forint hiányzott. A tettesnek nyomában van a rendőrség.

— **Szállítók figyelmebe.** A folyó évben Tápó-Súly és Tápó-Bicske környékén megtartandó őszi fegyvergyakorlatok alkalmával szükséges kenyér és lótap szállításának biztosítása tárgyában Tápó-Bicskén a község házában folyó hó 24-én d. e. 10 órakor, Tápó-Súlyban pedig szintén a község házában folyó hó 26-án d. e. 10 órakor biztosítási tárgyalás fog tartatni. Ezen szállítás iránt érdeklődők az erre vonatkozó „Szállítási feltételek füzeté”-be folyó hó 18-áig a 3. honvédegyalozezred kezelőtiszti irodájában (I. emelet 1. szám) a hivatalos órák alatt bármikor betekintheznek.

— **Jótekonyczélú előadás.** Mint értesülünk, színtársulatunk jelenleg itt időző tagjai, névszerint Karacs Imre, Környey Béla és neje Galyassy Paula, valamint: Püspöky Imre és Aranyossy Gyula nyugalmazott színészek, Pávay Ilonka a színiakadémia III-adéves növendéke és Püspöky Rózsika színésznő közreműködésével az orsz. színészegyesület nyugdíjalapja javára, valamint Püspöky Imre nyugalmazott színész jubileumára, a ki még a múlt évben is kedvelt tagja volt színtársulatunknak, a folyó évi július hó 24-én, azaz kedden este a Margit-fürdő koncert-termében színelőadással egybekötött hangverseny rendeztetik a következő műsorral:

1. *Süketnek kell lenni.* Egyfelvonásos vigjáték. Szereplők: Pávay Ilonka, Püspöky Imre, mint jubiléus, Aranyossy Gyula és Karacs Imre.

2. I. Koncertszám. Éneklő Galyassy Paula.

3. Szavaltat Pávay Ilonától.

4. I. Koncertszám. Környey Bélától.

5. Püspöky Rózsika egy vig monológot ad elő.

6. Karacs Imre magyar népdalokat énekel.

7. II. Koncertszám Galyassy Paulától.

8. II. Koncertszám Környey Bélától.

A nagyon is élvezetesnek ígérkező elite-előadásra szóló helyárak pár nap múlva fognak megállapítani, de már előzetesen is jónak láttuk e mulatságra felhívni a közönség pártoló figyelmét, tekintettel a jótekonyczélra és a jubiléus nyugalmazott színészre.

— **Kamarai közlömények.** A m. kir. államépítészeti hivatal M.-Szigeten tudatja, miszerint a sziget-kirlibái állami közút 74. 2—3 km. szakaszán egy kettős utkaparóház 658 k. 89 f. erejéig fog építtetni, mely munka biztosításának tekintetéből folyó hó 20-án versenytárgyalás fog tartatni.

A m. kir. budapesti I. honvéd-kerületi parancsnokság az alább megnevezett összpontosítási állomásokon elhelyezett honvéd-csapatok élelemszükségleteinek biztosítása tekintetéből ajánlati tárgyalást fog tartani: Tápió-Bicskén, f. hó 14-én, Tápió-Sülyön f. hó 26-án, Nagy-Szalontán f. hó 30-án.

A m. kir. államvasutak üzemeltetősége Kolozsvárt f. hó 25-én 8 drb. Froitzheim-féle vonósorompó készülék felállításának tekintetéből nyilvános pályázatot tart.

A es. és kir. 6-ik hadtest hadbiztosága az alább megnevezett állomásokon elhelyezett közös hadseregbeli csapatok élelemszükségleteit bérlet útján biztosítani kívánván, a következő napokon tart versenytárgyalást: augusztus 2-ikán Kassán: Eperjes, Eger, Gyöngyös, Igló és Kassa állomások végett. Augusztus 10-én Kis-Szobon, Lőcse, Losonez, Miskolcz, Beszterezbánya. Augusztus 7-én Nyiregyháza: Mátészalka, M.-Sziget, Munkács, Nyiregyháza, Szatmár és Ungvár állomások végett.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszterium beküldte kamaránknak az igazságügyi miniszterium 1400/1900. sz. rendeletéhez azon mellékletet, mely az épületfentartási és építési ügyekben követendő eljárást szabályozza. Az érdekeltek ezen füzetkét kamaránknál megtekinthetik.

— **A főltámadt kánikula.** Azt hittük még néhány nap előtt, hogy mindennek van határa. No hát a mi kánikulánknak nincsen. Elkövetkezett már az az idő, mikor a higany felforr a hőmérőben és szétrepeszt az üveg csövet. A múlt heti kínos hőség felfrissülve támadt föl a néhány napi eső után s ma csak olyan elviselhetetlen teherrel fekszik emberre, állatra, mint a múlt héten. A thermométert senki sem nézi már, az emberek reménytelenül bandukolnak az utcákon s lemondóan törülgetik üstöküket. A

levegő áll mozdulatlanul. A kóválygó és tánczot járó porszemek is megálltak benne és szép szürke fátyolt vontak a föld, meg az ég közé. Enyhület! Ez a nyelvújítás-korabeli szó liheg ki az izzadó emberiségéből, a mint kínosan vándorog utcáról-utczára, szobából-szobába és nem talál enyhületet se fürdőben, se kocsimában. Nincsen ebben a kánikulában semmi vigasztaló. Hanem ha az elmélkedés a föld népének öröme, a mely hizika látványon: hogyan duzzad a szőlőszem, szökik szárba a kukoricza... De itt benn a városban, itt legföljebb a naplementében gyönyörködhetik az ember, amikor hűvösebb levegő száll a világra.

— **Halálozás.** Polgár Szebeni Gáborné szül. Bihari Zsuzsanna asszony f. hó 16-án esteli 6 órakor, életének hatvankilencedik, boldog házasságának 50-ik évében elhunyt. Földi részei folyó hó 18-án délután 3 órakor fognak a Teleki-utca 11. számú háztól az újtemplomban tartandó gyászina után a Kossuth utcai temetőbe örök nyugalomra tetetni.

— **Elesipett tolvaj.** Márton Kálmán 17 éves csavargót, még márczius hóban több esizmát ellopott Minczer Antalnétól és e jeles tette után eltűnt a városból. Ám a vágy végtére is visszavezérelte Debreczenbe. De nem sokáig örülhetett a szabad életnek, mert Dobos rendőrbiztos felismerte s letartóztatta. Most már aztán szorítani fogja a esizma Márton lábát.

— **Emlékkönyv.** Az állami tanítók országos egyesülete Halász Ferencz miniszteri osztálytanácsos tanügyi működésének 30-ik évfordulója, valamint valóságos osztálytanácsossá történt előléptetése alkalmából „Emlékkönyv“ czim alatt egy tizenegy ivre terjedő munkát adott ki, melynek szerkesztői Kozma László egyesületi elnök és Szentgyörgyi Lajos egyesületi főtákar. Rövid tartalma: „Ajánlás“, „Halász Ferencz élete“, „Emléksorok“, „Zárszó“. A könyv ára egy korona s megrendelhető Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) könyvkereskedésében Budapesten (Andrássy-ut 21.). 1 kor. 20 fill. beküldése esetén a kiadóhivatal portamentesen azonnal küldi.

— **Árvább a nyulnál.** Enyedi József tisztes csavargásban leledző lakostársunk bizonyára árvább teremtés a nyulnál, mert ennek legalább teremtett bokrot az Isten, neki pedig annyi helye sem volt, ahova fáradt fejét lenyugaszthassa. A meleg nyári éjtől lelkesítve kifeküdt egyik utcán a kocsit kellő közepére és édes álomba szenderült. Kellemetlen horkolásával azonban magára vonta a rendőrszolgálat figyelmét, aki bekísérte az ut porából hűvösebb helyre.

— **Tolvaj cigány.** A Veres Tóni bandájában czimbalomhordozó gyanánt szerepelt Bozsányi Botos Károly 17 éves cigány-suhancz. A jeles igyekezeti ifjonez azonban unta a mulatságot s könnyebb végét fordította a dolognak. Többször volt már lopás miatt büntetve, sőt a városból is kitiltották. Hanem a tanítás nem fogott a vásott lurkón s a hol csak tehetett, folytatta a kézragadás művészetét. Most ismét elesipték a jómadarat, mert lopást követett el. Találtak nála két aranygyűrűt és 62 koronát, melyeket valahonnan tulajdonított el.

— **Párisi kiránduláshoz kerestetik** németül jól beszélő utitárs. Kiindulás Debreczenből augusztus 4-én. Az utazók nevei a szerkesztőségben megtudhatók.

— **Elvert asszony.** Kéket-zöldet mutatott a Varga Mihályné asszony háta tegnap. A különböző színű foltokat durva férje ütlegei rajzolgatták oda. A szegény asszony sokat kénytelen szenvedni a részleges élet-táristól s most a rendőrséghez fordult, hogy szelidítsék meg egy kissé hűséges életetpárját s használja egyéb teendőkre a botot. A megidézett atyafi akkor is tökrészeg volt, mikor a rendőrség előtt megjelent. Lecsukták, hogy a jó hűvösön rendez állapotba kerüljön.

— **Egy elpusztult község.** Valóságos Isten csapása nehezül Uj-Památ nevű községre, mely közvetlen Ujvidék mellett van. Az egymástérő viharok majdnem teljesen elpusztították. A borzalmas égháboru rettenetes kárral sujtotta s a villám több ízben lecsapott és több embert agyonütött.

— **A fürdő- és utazási idényre remek uri divat újdonságok érkeztek Fekete Jakab uri divat üzletébe** (főtér, kistemplom mellett). Nyakendők, kalapok, fehérneműek, sport-ingek, sapkák, nap- és esőernyők, bőröndök olcsó, szabott áron.

— **A lemocskolt „Friss Ujság“.** Tréfás ember lehet Beldics Mihály napszámos és nem igen lelkesülhet a magyar irodalomért. Tegnap a „Friss Ujság“ rikkantója megkínálta az ujsággal s e miatt olyan dühbe jött a gyorsan felfortyanó Beldics, hogy nekiesett a Friss Ujságosnak és éktelen szidalmak között mosta le róla a keresztvizet. A botrányt okozó férfit bekísérték a bűnügyi osztályhoz, hogy megtanítsák a „Friss Ujság“ iránti kellő tiszteletre.

— **Carmellini,** kinek rendkívül ügyes bűvészeti mutatványai általános tetszésben részesültek, ma, szerdán és holnap, csütörtökön este a nagyterdei Dobos-pavillonban tart előadást.

— **Megijedt az apja lelkétől.** Egy Szinnához közel fekvő faluban a postamester felesége hirtelen rosszul lett, mért is éjjel felkeltették Petrovszky Mihály kocsist, hogy menjen számára orvosáért. A legény szabadkozott, hogy ő nem megy, mert három nap előtt temették el mostohaapját, mivel életében rosszul bánt s ki mindig megjelelik álmában s megfojtással fenyegeti. Nagy rábeszélésre azonban a kocsis utrakelt. A postamester gondolkodóba ejtette a legény babonássága, felkeltette tehát szomszédjának fiát s utána küldötte. Petrovszky a falu temetője mellett haladt, midőn meghallotta az utána futó legény kiáltásait:

— **Miska! Miska! várj csak, menjünk együtt.**

Megijedt erre a kocsis, azt hitte, az apja lelke kiált reá és ijedt futásnak eredt. Mezőkön, bokrokon keresztül-kasul futott s meg sem állt a harmadik falu határáig, hol összeesett. Csak harmadnapra tért eszméletehez a falubeliek ápolása alatt s nagy eső-dákozással vette észre a 17 éves legény, hogy haja teljesen hófehér, megöszült a kiállott ijedtségtől.

— **Markus Jenő „Dréher-sör-csarnoká“-ban** naponta nagy választékban kapható zónavillásreggeli. Különlegességek: **Korona-sör, a la pilseni,** minden időben frissen csapolva. **Kellemes nyári kert.**

— **A ki olcsón akar venni** bőrből pénz, szivar- és dohánytárczát, sakk, dominó, sétabot, valódi ezüst és ébenfából dohányzó készleteket, esernyőt önműködő zárral, valamint mindennemű dohányzó eszközöket, — tajtékipák, szipkák, száraz rendkívül nagy választékban kaphatók Schwartz Dániel dohányzó-eszköz különlegességi üzletében a Bika alatt.

— **Lélekvesztőn a Niagarán.** Veszedelmes vállalkozásba sodort nagy virtuskodása egy Niessen Péter nevű embert. Fogadott, hogy lélekvesztőn átevez a Niagarazuhaton. Kicsiny ladikját, melyet maga tervezett, jól megterhelte, azután parafával borított ruhát vett föl. Alig hogy ellökték ladikját a parttól, örvénybe került s egy óra hosszat kellett küzdenie, míg kiszabadult. Mikor az örvényből kijutott, még nagyobb veszedelemben: egy óriási víztölcsérbe sodorta a víz ereje. Libegett a kis lélekvesztő, mint egy rózsaszirm, majd a víz alatt volt, majd kiragadta egy hullám és magasra emelte. A szemlélők izgatottan kísérték tekintetükkel hanykélódásait, s egyszer már azt hitték, hogy elpusztult. Azonban nem telt bele sok idő, újra fölbukkant, göresősen belekapaszkodva a ladikja szélebe. Segítségért kiáltott, a hogy csak telt

tőle s akadt néhány merész ur, a kibement érte. Hosszú küzdelem után partra vontolták. Megfogadta, hogy többé a világ minden kincséért sem vállalkozik ilyen örült-ségre.

x **A sertésbajok elleni védekezés.**
Állandó rovatot képeznek a lapokban a sertésvészről és más sertésbetegségről szóló hírek s gyakran rendelik el a zárlatokat. Így csak méltányolni tudjuk egy oly találmány fontosságát, a mely abszolút sikeresnek mutatkozott mindenféle sertésbetegség gyógyítására. Ez aradi ember találmánya: »Somogyi Géza-féle szabadalmazott állatok emésztését elősegítő por, a melynek kitűnő voltát és rendkívül gyógyító hatását a szabadalmi okiraton, — a hivatalos vegyelemzésen kívül nagyszámu, elsőrendű szakférfiak által iri elismerő levél tanúsítja. Így a többek között rendkívül elismerően nyilatkoztak e szerről: a magyarvári főhercegi uradalom igazgatója, Deák Lajos, majlátfalvi jegyző, Daróczi Albert adorjáni (Szathmármegye) főbíró, Kovács János oroszházi birtokos, Horváth Zsigmond, Horváth Elek és ifj. Szalay János garbolezi birtokosok, Gáspár József az algyógyi államiskola igazgatója, továbbá Pauer István, Székesfehérvár város állatorvosa, a ki így ír: „A tápport kipróbálva, azt az állatok, kiválólag pedig a sertések táplálásánál jónak találok s úgy az állat emésztésére, valamint az esetleg fellépő betegség gyógyítására és meggyógyítására bárkinek ajánlom.“ Ordelt, a 35. kolozsvári császári s királyi hadosztály tüzérezred állatorvosa lovaknál próbálta meg a tápszert és hatásával nagyon meg van elégedve. A por használati utasítással Debreczenben kapható Deutsch Albert és Fia fűszerkereskedőknél.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Hollaky főispán párbajügye.

Budapest, július 18. Hollaky főispán tegnap este megérkezett Budapestre, hogy dr. Pályi Edével, mint a „Magyar Szó“ felelős szerkesztőjével szemben felmerült lovas ügyben intézkedjék. Tanácskozott is ez ügyben bizalmasával de a kihívás délig nem történt meg

Költött rablótámadás.

Budapest, július 18. A reggeli lapok egy rablótámadásról emlékeztek meg, mely szerint a Magdolna-utczában lakó Blaha Gyula asztalos feleségét egy fiatal ember, ki ágybélrés örvé alatt ment be hozzá, megkötözte és kirabolta. Mint később kiderült, az egész rablótámadás mese volt. Az asszony a szobaur kofferjét és husz forintját eldugta és azután megkötözte magát, hogy félrevezesse a hatóságot. Az asszony már be is ismerte bűnösségét.

A kínai forradalom.

— Legújabb távirat. —

Washington, jul. 18. Az a jelentés, hogy a követek még életben vannak július 13-án, európai számítás szerint július 9-éről van kelteve.

London, jul. 18. A Daily Mail értesülése szerint **Tuan herceg határidőt tűzött ki az általános felkelésre.**

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **A szárazmalom halottja.** Szomorú nap érte az 1898-ik év július hó 30-án a Sámsonban lakó Goda Gábort, melynek utolsó jelenetére a helybeli kir. törvényszék előt gördült le a függöny.

Lisztre volt szükség a háznál, hogy kenyeret süthessen az asszony. Kora reggel befogta hát lovait Goda Gábor a Csire Mihály tulajdonát képező szárazmalomba s tizenkét éves fiát a malom keringőjére ültette, hogy hajtsa a lovakat.

Mikor így rendbehozott mindent, be akart menni a malomházba, hogy a lisztre felügyeljen. Ekkor meglátta a malom körül tíz éves Zsófi leányát.

— Mit ögyelegszt itt? — kiáltott rá. — Haza takarodjál, mert majd elverlek!

A leány el is szaladt s Goda nyugodtan pipázva lépett be a malomházba, hogy zsákba szedje a garatlyukon leomló sima lisztet.

Egyszerre csak rémes sikoltozás hatol füleibe. Az ember megrémül, arca rögtön viaszárgára változik. Ledobja kezéből a lisztes zsákot és rohan ki a malomházból.

— Bizonyosan a fiut törte össze a malom! — gondolta magában.

Belépett a malomkeringő kerítésébe s ott látta tíz éves leányát a malomkeringő és védőkészülék közé szorulva. A szerencsétlen kis leány nem élt már akkor. Összeroncsolta a malom a gyenge kis testét.

Iszonyu nap volt ez a Goda házban. Sirt az apa, jajveszékelt az anya. Csókjával élesztgette leányát, de nem használt már annak semmi!

Miután a leány halálát az apa vétkes gondatlansága okozta, mert mikor a malomkeringő kerítéséből kilépett, az arra alkalmazott ajtót maga után be nem esukta, a törvényszék is beidézte és minekutána e gondatlanság beigazolást nyert ellene, elítélték három napi fogházra.

Goda Gábor nem felebbezett. Hiszen szívesen ülne ő talán félesztendőt is, csak ez áldozattal visszanyerné szerencsétlen halállal kimult kis leányát.

Jó lesz e példán okulni a szárazmalomban őrlőknek.

§ **Biczikli-manipuláns.** A helybeli kir. törvényszékhez Dénes Bernát budapesti kereskedő panaszt adott be Sütő Sándor helybeli lakos ellen, csalással és sikkasztással vádolva őt.

Sütő Sándor, a ki különben iskolát járt ember, ráadta fejét, hogy megtanul biczikelizni. De mivel a kerékpár ma még eléggé drága mesterség, Sütő úgy eszelte ki a dolgot, hogy rendel valamelyik budapesti bicziklikereskedőtől s ha megérkezik a drága velozcipéd, majd less valahogy a fizettség.

Irt hát egy körmönfont okoskodással teljes levelet Dénes Bernátnak Budapestre, melyben nagyhangú frázisokkal béleltlen jelentette ki, hogy ő zálogházi hivatalnok és a polgári kerékpáros-egylet jegyzője. Mint ilyen kötelezi magát, hogy az egylet tagjai csupán ő tőle fognak bicziklit vásárolni, ha a küldendő biczikli maga s tetszését megnyerendi.

Dénes belement a csávába s havi részletfizetés mellett leküldött Sütőnek egy 180 forintos bicziklit. Sütő tizenöt forintot felküldött a vételárból és azután szót sem tett többé Déneshez.

A biczikli tulajdonát s markába nevetve gondolt a jóérzelmű Dénesre, a ki oly bizalmas volt vele szemben.

Dénes aztán Debreczenben lakó jóismerőségéhez, Deutsch Edéhez fordult felvilágosításért Sütő felől. Ez meg is írta neki, hogy ki legyen ez a Sütő. Hiszen már őt is be akarta csapni, de szerencsére hamarosan észrevette a turpisságot és elvette tőle a bicziklit.

Dénesnek ekkor nyitak fel szemei és feljelentést tett Sütő ellen család és sikkasztás vétsége miatt.

A helybeli kir. törvényszék megidézette Sütőt, aki azzal védekezett, hogy a bicziklit ő nem sikkasztotta el, hanem Mező-

Keresztesen lakó bátyja, Sütő Károly vitte el tőle.

A törvényszék nem fogadta el e menteséget, hanem sikkasztás vétségében bűnösnek mondta ki Sütőt és elítélte hét hónapi fogházra.

Az ügyész és sértett megnyugodtak az ítéletben. Sütő azonban felebbezett, mert igen drágának találta egy biczikliért a leülésre kiszabott időt.

(---r.)

A király és a trónörökös.

IV. Frigyes Vilmosról kedves dolgot ír egy német lap. IV. Frigyes Vilmos nagyon boldog házasesetet élt, csak az volt az egyetlen baj, hogy heves vére gyakran ragadta haragra. Az igaz, hogy egy szerencsés szó, egy szelid figyelmeztetés rögtön le is csillapította.

Kevéssel trónralépése előtt a szelidlelkű trónörökösnek megkérdezte tőle egy heves kitérése alkalmával, vajjon az ő ura nem fog-e soha lemondani az ő hevesességéről.

— Légy nyugodt. Csak legyek egyszer király, soha sem lesz alkalmad ilyen panasza.

A később királynévá lett Erzsébet nem felejtette el ezt a kijelentést s amikor egyszer a király egyik tanácsosa ellen annyira kikelt, hogy a hangja a szomszéd szobába is elhallatszott, amelyben véletlenül ő is ott volt, kinyitotta az ajtót, de aztán mintegy habozva, a küszöbön maradt és így szólt:

— Bocsánat a tévedésemért. Azt hittem, hogy itt találok a királyt, de épen most veszem észre, hogy csak a trónörökös van idebenn.

A király egy pillanatra meghökölt, azután szeretetreméltó mosolylyal a feleségéhez közeledett s miután beljebb vonta a szobába, a tanácsos ámulva hallotta, hogy a király egész vidáman ezt mondotta:

— Jobb emlékezőtehetséged van, mint nekem, de a király megértett téged és köszöni a gyöngéd intést.

Arra egészen kibékülve visszament a tanácsoshoz s vidáman elmondotta neki azt az epizódot, amelyre a királyné ezélt.

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, július 18.

Piaczi árak 50 kg.-ként koronákban:

Buza minőség	77	6.15—6.50
"	78	6.30—6.60
"	79	6.40—6.65
"	80	6.50—6.70
Rozs	71/72	5.55—5.60
Árpa új		5.25—5.30
" (jobb)		—
Zab		4.80—4.90
" prima		—
Tengeri		5.90—6.—
Köles		—
Napraforgó mag		—
Bükköny		—
Lóhere		—
Luczerna		—
Pogácsa napraforgó		—
" tökmag		—
Bab (fehér)		—

KÜLÖNFÉLÉK.

* **A világ legnagyobb nyomdája.** A világ legnagyobb nyomdája kétségkívül a washingtoni állami nyomda, hol az állami nyomtatványokat nyomtatják. Washingtonban, mint az Egyesült-Államok fővárosában, tartja üléseit a kongresszus és e város a kormány székhelye, hol a nagy állam összes kormányzati ügyei elintézését nyernek. A nyomda épülete a város legnagyobb épülete. A nyomda egész éven át működik, de mnnkája akkor legnagyobb, a midőn a törvényhozó testületek üléseznek. — Ezzel

kapcsolatban érdemes a megemlítésre, hogy a Vatikán nyomdája a világ legnevezetesebb nyomdája. Pedig aránylag nem régi, 1826-ban alapították, de már akkor 23 különböző nyelv betűivel el volt látva. Híres az oxfordi egyetem nyomdája is, mely kizárólag az egyetem kiadványait nyomtatja. Ugyanott állítják elő a nyomda és egyetem szükségletére szolgáló betűket és papírokat is. Érdekes, hogy az oxfordi egyetemi nyomda betűivel nem kevesebb, mint 150 különböző nyelven lehet nyomtatni.

* **Felfedezett műkincs** Bagdad és Damaszkus között egy barlangban aranyból és ezüstből készült, drágakövekkel kirakott ágyat találtak. Az ágy, mint a rajta levő feliratról kitűnt, valamikor Eleonora angol királyné volt, ki férjét elkísérte a kereszties hadjáratba. A remek bútordarab, mely valószínűleg műkincs, hatszáz esztendeig volt elrejtve a barlangban.

RÖPPENTYÜK.

* **Csalódás.** — Miért bóg úgy a Jimmy?

— Kis tűz volt a házukban s magunk oltottuk el. Most dühös a Jimmy, mert nem hívtuk a tűzoltókat.

* **Elhagyatva.** Jóságos nő: Maga azt mondja, hogy neje és hat gyermeke van. Hol vannak azok?

Koldus: Óh, én el vagyok hagyatva. Fiaim Harvardban vannak egyetemen, leányaim Vaszarban a főiskolában s a feleségem Párisban van a kiállításán.

* **Fogas kérdés.** Biró: Kié az öszvér?

Casey: Fele az enyém, fele Fogartyé.

Biró: Hát akkor mi a baj?

Casey: Fogarty nem engedi meg az ő felének, hogy dolgozzék.

Biró: A tárgyalást elnapolom. Meg kell nézmem a törvényt.

* **Megzavart számlítás.** Mr. Cohenstein: Oppenheim bizonyára élvezi az életét, mióta megbukott.

Mr. Rosembloom: Élvezi-e? Istenem, hiszen tönkre van téve. A tömeggondnok egy valószínűleg zsebvány. Kilenczven százalékot fizetett a hitelezőknek! Oppenheim akár inkább meg sem bukott volna.

* **Jó mentés.** — Gyuri, Gyuri, kelj föl rögtön. Hiszen azt mondtad, hogy reggeli előtt le akarod kaszálni a füvet.

— Igen, Klára, s meg is fogom tenni. De elfeledtelek megkérni, hogy a reggeli fél tíz körül legyen.

Husz évi szenvedés és küzdelem.

Küzdeni a sors és a csapások ellen nehéz, de küzdeni a testi fájdalommal husz éven át, a legborzasztóbb kín és a létező legnagyobb és leginkább gyöngítő szenvedés. Végtelen sokan szenvednek így és igazán csodálatos, hogy még akad ily körülmények között olyan energia, a melyről itt megemlékezünk. Wonder Mari asszony Bécsből (Kimbergerstrasse 43.) csodálatos példát nyújt a szenvedés ellen kifejtett ellentállásról. Levele a legmegkapóbb bizonyítéka a bátorságnak és az eltökéltségnek.

Boldog vagyok. — írja — hogy felhasználhatom ez alkalmat, hogy a Pink-pilulák jóságáról s a reám gyakorolt bámulatos hatásáról nyilatkozhatom, Huszonegy év óta borzasztó főfájásban és idegbajban szenvedtem, melytől nem tudtam szabadulni. Gyakran elállt a lélegzetem s oly heves szívdobogásom volt és oly gyöngye lettem, hogy a felgyógyuláshoz semmi reményem se volt, jóllehet sokféle módját megkísérlettem. A véletlen, egyik barátom által néhány doboz Pink-pilulához juttatott és bár már semmiben se bíztam, használtam a pilulát. Az eredmény nemsokára bebizonyította jóságukat, mert lelkiismeretes használat után, ily hosszú szenvedés után teljes gyógyulást éreztem. Mindenkinék ajánlom a pilulákat és önt felhatalmazom levelem közlésére.

A Pink-pilula az idegek legjobb helyreállítója, a vér leghatalmasabb előállítója; meggyógyítja, mint számtalan példa bizonyítja, a vérszegénységet, az idegességet, a reumát, a neuraszténiát és minden gyöngyességet.

A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 3 Korona 50 fillér és hat doboz 18 Korona. Magyarországi főraktár **Török József** gyógyszerárban, Budapest Király-utca 12.

REGÉNY.

A „Világ Szíve“.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: Krampera János.

(Folytatás.)

42.

Ugy is tettünk; Maya pedig nézte hogyan munkálkodunk. Végre ezzel is elkészültünk s épen mikor megfordultunk, hogy ott hagyjuk a körakásokat, a patak menté felől kutyaugatás s a bozóton át utat kereső emberek és lovak zaja ütötte meg füleinket. Pillanatig némán tekintettünk egymásra, aztán Molas megszólalt:

— **Ők jönnek.**

— Ha úgy van, akkor bár csak minél gyorsabban jönnének, — mondá a sennor.

— **Miért, fehér ember? félsz?** — kérde Maya.

— Volna miért, — felelt elmosolyodva a sennor, — nehezebb körülmények közt már alig lehetnénk s valószínűleg nemsokára mindnyájunkat megölnék, legalább minket férfiakat bizonyosan. Nem rettent el ez önt?

— **Miért?** — szölt Maya s vállat vonva mosolygott rá — miért rettentene el, mikor biztos vagyok benne, hogy ha a legrosszabbra kerül a dolog, én is meghalok s s legalább megkímélem magamat a hazáig való hosszú utazástól.

— **Miért oly bizonyos benne, Lady?**

— **Ezért,** — válaszolá s egy kis fuvócsőbe való mérgezett nyilat tartott a sennor szeme elé, — ha ezzel megszurom a nyakamon a nagy ütőeret, egy perc alatt elalszom, a másik perczben pedig halott vagyok.

— **Ezt értem,** de nem azt, hogy ön fiatal és szép léttére oly könnyen beszél a halálról.

— **Azért van ez,** sennor, mert az életet mindaddig nem találtam valami könnyűnek s azt sem tudom, hogy mi vár rám a jövődben, azt pedig erősen hiszem, hogy ha egyszer örök álmra hajtjuk fejünket az Ég Szívén, ha semmi egyebet nem is, de nyugalmat találunk ott.

— **Magam is úgy hiszem,** — szölt a sennor. — **Nézzé csak ott jönnek már!** — s a mint ezt kimondá, hét vagy nyolcz emberből álló csapat, közülök három öszvérháton jelent meg a lépcső alja előtt s leszállva öszvéreikről, az állatokat a fákhöz kötötték.

— **No!** — szölt a sennor és felkelvén megráta magát, mint a hogy a vízből kijövő kutya szokta tenni, — **kíváncsi vagyok rá,** hogy hányan lesznek közülünk életben, mire a nap lemegy.

Mig ezt elmondá, az érkezettek egyike kutyáját pórason vezetve a lépcső lábához ért. A kutya egy pillanatig szaglálgatta a lépcsőt, aztán felemelve fejét, hangosan felugrott, mire szalagjánál fogva visszahúzták. mert már biztosak voltak benne, hogy nyomunkra akadt. Mégis egy ideig nem nyomultak előre, hanem összedugva fejüket tanácskozni kezdettek. A mi minket illet, reményvesztetten néztünk egymásra.

Helyzetünk valóban kétségbejítő volt. Menekülni nem menekülhettünk el, fegyverünk, s mivel harczolhattunk volna, nem volt s így bizonyosnak látszott, hogy pár percz múlva elveszik életünket azok a gyilkosok, ha ugyan elég kegyesek lesznek ahhoz, hogy kegyelemből csak meggyilkoljanak.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI-POSTA.

G. A. Helyben. „Hálás tisztelet“ mellett kér Ön a következő vers közlésére:

„Köszönöm a jóságos Istennek,

Hogy engemet versírónak teremtett.

Mert én a versírást nagyon szeretem,

Nagy gyönyörűséget csinál ez nekem!“

No nekünk csepp gyönyörűséget sem okozott.

Háziaszony. Természetbúvár munkatársunk állítása szerint a mérges gomba a színó-

ról is felismerhető. A riktó szintiek rendszerint mérgesek. Legbiztosabb módja a felismerésnek abban áll, hogy a gombát ketté törjük s ha színét változtatja, akkor okvetlenül mérges.

Loco. Kinai nyögdecseleéseivel nem akarjuk olvasóinkat a végső elkeseredés lejtőjére kényszeríteni.

Egy kis furcsaság. Bár leánykéz írta s a nők iránt a lehetőség határáig udvariasak szoktunk lenni, engedje meg, hogy ez egyszer kivételt tegyünk a szabály alul.

Futár Lajos. Hadd jöjjön, aminek jönnie kell!

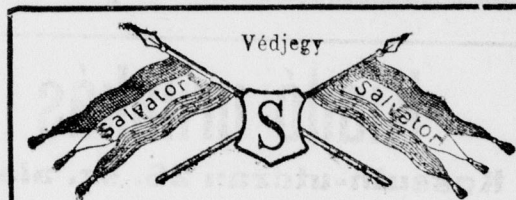
Aggódo szüle. Nincs igaz. Az Abeles-féle polgári magánintézetben kitűnő nevelésben részesülnek a leányok. Bizvást adhatja oda!

Vacsora nélkül. A humor csak úgy ér valamit, ha valódi, mint a gyémánt. Az öné azonban csak afféle ujpesti hatos, melynek értéke nincs. Próbálkozzék — talán — a drámaírás terén!

Kíváncsi. A Tanay-pár Budapestre szerződött el s így nekünk nem sokáig lesz hozzájuk szerencsénk.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a **Lithion-forrás**

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyviz és diätetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben vagy húgy-savas vesehomok és vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

Vegyünk Schweizer-selymet!

Kérjen ön mintát fekete, fehér vagy színes ujdonságainkból, méterenként 1 kor. 20 fillértől 18 koronáig.

Különlegesség: **Selyemszövetek, látogatási-, menyasszonyi-, háló- és utcai-toilettekhez,** valamint blonok, bélések stb.-hez.

Ausztria és Magyarországon **közvetlen magánfeléknék** adunk el és a kiválasztott selyemszöveteket vám- és bérmentesen a lakásra küldjük.

Schweizer & Co. Luzern
(Schweiz) selyemszövet-kivitel.

Dr. Budai féle
GYÖNGYVIRÁG-CRÉME

Szépség, üdéséget varázsol a nő arcra. Eltávolítja a bőrtököt, szeplőt, májfoltot.
Egy nagy tégely ára 80 kr. Kapható Debreczenben, Mihalovits Jenő gyógyszerárában.

Főraktár:
Váosi Gyógyszertár
Budapest,
Városház-tér
(Utánkérlek a tessék elfogadni.)

Kiadó urilakás

Kossuth-utczán 26. sz. alatt, földszint az utczára 5 szoba, üveges előszoba és mellékhelyiségek azonnal bérbevehető. Szép udvar, jövizű kut, mosóház. Értekezhetni Kardos László Kossuth-utczai üzletében.

Félszázad óta

Aranyérem kitűnőnek elismert Aranyérem
Pár s. Dr. Sichulsky-féle Pécs,
London. Temesvár.

Árczkenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt hírhírük és bámulatos hatásuk képezik. Megbizható sikerrel használhatók szeplő és májfoltot, a forrásig vagy fogó által okozott pirosság a bőr minden tisztasága ellen. Egy nagy tégely ára 1 kor. 40 fillér, egy kis tégely 20 fillér. Egy nagy üveg mosdóvíz 2 korona, egy kis üveg 1 kor. Hozzávaló Mandola-korpuszban 50 fill.

JOLIESSANTE-CRÉME

bőrfinomító és szépítő szer.
Kiváló hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 3 korona 10 fillér.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rósa és sárga színben.
Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arcra láthatatlanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 1 kor. 60 fillér, egy kis doboz 1 korona.

JOLIESSANTE-FOGPOR

legégszesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűzösük eltávolítására s megővésére, mely által egyúttal a foghúsa is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 1 kor.

JOLIESSANTE-SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb tojlesztés szappan. A bőrt finomra és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, üde kinézését. Kivánsára mintadarabok ingyen adatnak. Egy darab ára 80 fill.

Haj-Restorer

biztos szer a megőszült haj eredeti természetes minének visszaállítására. Egy üveg ára 2 korona.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerésznél Kassán.
Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerárában (Tisza-palota), G. Roehlik Arthur főter 2144. sz.
Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits Jenő gyógyszerárában.

Apró hirdetések felvételeinek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételeinek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

E rovatban az egyszeri beiktatás 10 szög 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalványval; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Eladó ház.

A Vörösmarty-utca 5. szám., több rendbeli lakást tartalmazó, újonnan épült ház, eladó. Értekezhetni a Takaré- és Hitelintézetnél a hivatalos órák alatt. 24.

Nedves falak

gyökerez szárazzá tételét elvállalja, valódi természetes aszfalttal Lukács Vilmos beton, cement, tetőfedő és aszfalt vállalata Debreczen, Hatvan-utca 5. szám. 22.

Piacze,

mely üveges borok be-raktározására igen alkalmas, Kossuth-utca 13. számu háznál kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Eladó

egy hosszú, fiókos író-asztal, iroda számára. Értekezhetni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai papirkereskedésben.

Egy utczai

uri lakosztály

II. emeleten és egy I. emeleti

irodahelyiség

augusztus 1-től

Piacz-utca 32. szám.

Bővebbet

Szedlák és Vámos cégnél.

Hirdetések

a legjutányosabb árban felvételnek kiadóhivatalunkban

Kossuth-utca 13. sz.

**Naplók,
Főkönyvek,
Pénztárkönyvek,
Folyószámlakönyvek,
Lejárati könyvek,
Előjegyzési könyvek,
Bevásárlási könyvek**

különböző nagyságban és vastagságban, a legfinomabb könyvpapírosból készítve, erős kötésben.

Másolókönyvek

patent mutatóval, japáni papírosból

legelőbb beszerzési forrása

**a Csokonai-papirkereskedés
Kossuth-utca 13.**

Melyik a legjobb szépítő folyadék?

MOLLITERGIN

mely puhává, fehérre, üdév teszi az arc és kéz bőrét, nem zsíroz s teljesen ártalmatlan.

Hatása meglepően gyors.

Kapható:

MIHALOVITS I.

a „Kigyó”-hoz Gyógyszertárában DEBRECZENBEN.

Egy üveg ára 1 korona.